

sen'ske Affære, er simpelt hen dette, at noget ganske nyt har fundet Sted ved, at det er oplyst, at nogle Mænd, der vare interesserede i at bevare visse Toldpositioner, have opfordret deres nærmeste Venner og Meningsfæller til at give Tilskud til en Agitation i det Øjemed at søge den gamle Stilling, der var god for dem og uretfærdig for Befolkningen, opretholdt. Bortset fra, hvorledes disse Penge imidlertid ere anvendte, forekommer det mig uheldigt, at det kan siges om offentlige Politikere, at de paa den Maade have søgt at skabe en Stemning ude i Befolkningen. Det forekommer i øvrigt mig, at de Erklæring, der i denne Sag have været fremme, mangle det reelle Holdpunkt, saaledes at man ikke med Bestemthed kan vide, om virkelig disse Penge ere anvendte i uhæderlige Øjemed, anvendte eventuelt til Bestikkelse af politiske Modstandere eller til Bestikkelse af Folk, der maatte betragtes som vedkommende Persons personlige Venner og Meningsfæller. Men da der i denne Sag nu er fremkommet en Erklæring gaaende ud paa, at Asger Karstensen har modtaget en Arv, ved hvilken han har set sig i Stand til at indløse Prioriteter paa henholdsvis 10,000, 6,000 og 1,100 Kr., maa jeg sige, at dette forekommer mig ganske mærkeligt, eftersom Folketinget her i Februar eller Marts Maaned 1896 har bevilget den vedkommende Persons Fader, Sognepræst Karstensen, en aarlig Understøttelse af 400 Kr. i Betragtning af hans Sygdom og i Betragtning af, at det var nødvendigt for ham at sikre sin Hustru gennem en Livsforsikring. Det forekommer mig mærkeligt, at en Mand, som har indsendt Andragende til den danske Rigsdag om at faa en aarlig Understøttelse og ogsaa har faaet den, ved sin Død skulde være en saa stor Velhaver, at han kunde efterlade et af sine Børn en Sum som den af ham opgivne. Jeg tror, det vil være i alle politiske Partiers velforstaaede Interesse, i hele den politiske Morals Interesse — der har jo i disse Dage været Tale om en særlig Handelsmoral i Modsetning til al anden Moral —, om hele hele denne Sag blev grundigt undersøgt, og jeg vil ligesom min ærede Partifælle for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) henstille, at Højre her foranstalter en virkelig Udrensning, saaledes at det, der her er foregaaet, ikke fremtidig vil kunne finde Sted i dansk Politik.

Det blev af det ærede Medlem fra Frederiksborg (Dinesen) nævnt, at Stats-

gældsdirektør Andersen skulde som Medstifter af Den lille Laanekasse have været med til at narre Folk til at knytte deres Skæbne i større eller mindre Grad til denne Pengeinstitution. Hvis det virkelig er Tilfældet, tror jeg, der vil være Grund for den højtærede Finansminister til at bede Statsgældsdirektøren om at indgive Ansøgning om Afsked. Sagen er den, at Den lille Laanekasse er den af de forskellige Pengeinstitutioner her i Landet, der tager de højeste Renter og tager de højeste Renter af Smaalaan. Den lille Laanekasse tager 6 pCt. — har i hvert Fald gjort det indtil Dato, om den ikke i de sidste Aar har taget 7 pCt. Hidtil har den taget 6 pCt. af Laan uden Hensyn til, hvor meget der af disse Laan blev afdraget i Aarenes Løb; der blev altid betalt Rente af den oprindelige Hovedstol, der var anført i Bøgerne. Lad mig i Modsetning hertil anføre, at i Aarhus have vi en Sparekasse, Arbejdernes Laane- og Sparekasse, som har til Regel kun at give Laan til en rimelig Rente, 5 pCt. for Laanebeløb indtil 1,000 Kr.; saa snart Laanebeløbene ere derover, stiger Renten til 6 pCt. — jeg tror, at man i andre af vore Provinsbyer har lignende Sparekasinstitutioner. Jeg beklager, at Hovedstaden savner en Pengeinstitution, en Laane- og Sparekasse, til hvilken Smaakaarsfolk kunne henvende sig og faa Laan til en rimelig Rente. Hvis København havde en saadan Spare- og Laanekasse, vilde utvivlsomt de store Rentebeløb, som mange Smaakaarsfolk maa svare, naar de sætte deres Tøj i Pant paa Laanekontorerne, i betydelig Grad svinde ind. Jeg henstiller til de Mænd, som have eller faa at gøre med at revidere og gaa vore Bankers hele økonomiske Stilling igennem, at de, naar de ere færdige med dette Arbejde, da søge Samarbejde med Mænd, der repræsenterer vor organiserede Arbejderstand her i København, for at søge oprettet eventuelt en Laane- og Sparekasse, gennem hvilken der kan ydes smaa Laan til en rimelig Rente.

Jeg skal dernæst i Anledning af den højtærede Trafikministers Bemærkning til mig angaaende Fribilletter til Skolebørn, tillade mig at sige, at naar han mener, at det ikke er Statsformaal at hjælpe fattige Skolebørn til at komme ud i Ferien paa Landet, er jeg ganske uenig med ham. Jeg tror netop, det er et udmærket Statsformaal. Den højtærede Trafikminister vilde — saaledes forstod jeg hans Udtalelser — helst, at denne Sag blev løst